

+
○
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ КОРАБЛЕБУДУВАННЯ ІМЕНІ АДМІРАЛА МАКАРОВА
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ГУМАНІТАРНИЙ ІНСТИТУТ
КАФЕДРА ТЕОРЕТИЧНИХ ОСНОВ ОЛІМПІЙСЬКОГО ТА ПРОФЕСІЙНОГО СПОРТУ

ПРЕЗЕНТАЦІЯ
КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ
НА ТЕМУ: «УПРАВЛІННЯ СФЕРОЮ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ І СПОРТУ
В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ»

ВИКОНАВ: СТУДЕНТ ГРУПИ 6541М ДОН А.Г.

КЕРІВНИК РОБОТИ: К.Т.Н., ДОЦ. САВІНА О.Ю.

МИКОЛАЇВ 2024 Р.

Мета і завдання дослідження - науково-теоретичне обґрунтування стратегічних напрямків управління сферою фізичної культури і спорту в умовах глобалізації.

Досягнення поставленої мети зумовлює вирішення наступних **завдань**:

- розглянути теоретичне підґрунтя сутнісних характеристик фізичної культури і спорту, виявити їхні тенденції й стратегічні цілі, охарактеризувати міжнародне регулювання управління фізичною культурою і спортом в умовах глобалізації;
- проаналізувати сучасний стан та національні особливості управління сферою фізичної культури і спорту;
- дослідити глобальні та національні тренди розвитку спорту, а також виявити вплив функціонування закладів фізичної культури і спорту на рівень здоров'я населення в глобалізаційних умовах;
- оцінити досвід управління сферою фізичної культури і спорту в країнах ЄС та визначити можливості його імплементації в Україні;
- розробити концептуальну модель управління розвитком сфери фізичної культури і спорту в умовах глобалізації та сучасних викликів.

Об'єкт дослідження – процеси управління сферою фізичної культури і спорту в умовах глобалізації.

Предмет дослідження – сукупність засобів, моделей, методів управління, зовнішніх та внутрішніх умов та факторів під впливом яких відбуваються процеси управління в сфері фізичної культури і спорту в умовах глобалізації.

Наукова новизна дослідження полягає в тому, що:

- Розроблено концептуальну модель управління сфери фізкультури і спорту в Україні в умовах глобалізації і сучасних викликів.
- Розроблено рекомендації щодо вдосконалення стратегічних векторів розвитку управління фізичною культурою і спортом під впливом глобалізації.
- Доповнено глобальні та національні тренди розвитку сфери фізичної культури і спорту.

Фізична культура -
це цілісна соціально-
педагогічна система,
основними
структурними
елементами якої є
фізичне виховання та
спорт.

Глобалізація передбачає формування єдиного простору, в межах якого діє єдина система соціально - політичних, економічних та культурних зразків (стилів).

Таблиця 1.3.

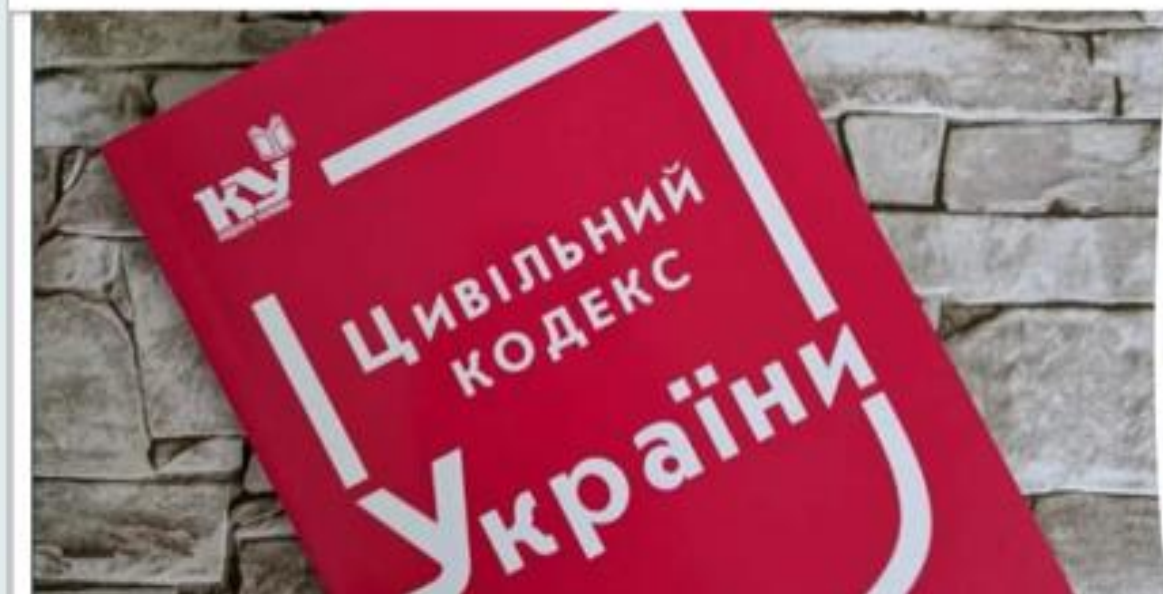
**Поняття «фізична культура» і «спорт», їхні напрями відповідно до
Закону України «Про фізичну культуру і спорт» [5]**

Фізична культура	Спорт
Діяльність суб'єктів сфери фізичної культури і спорту спрямована на	
забезпечення рухової активності людей з метою їх гармонійного, передусім фізичного, розвитку та ведення здорового способу життя	виявлення та уніфіковане порівняння досягнень людей у фізичній, інтелектуальній та іншій підготовленостях шляхом проведення спортивних змагань та відповідної підготовки до них
Напрями	
- фізичне виховання різних груп населення, - масовий спорт, - фізкультурно-спортивна реабілітація	- дитячий спорт, - дитячо-юнацький спорт, - резервний спорт, - спорт вищих досягнень, - професійний спорт, - спорт ветеранів, - олімпійський спорт, - неолімпійський спорт, - службово-прикладний та військово-прикладний спорт, - спорт осіб з інвалідністю тощо

Таблиця 1.4.

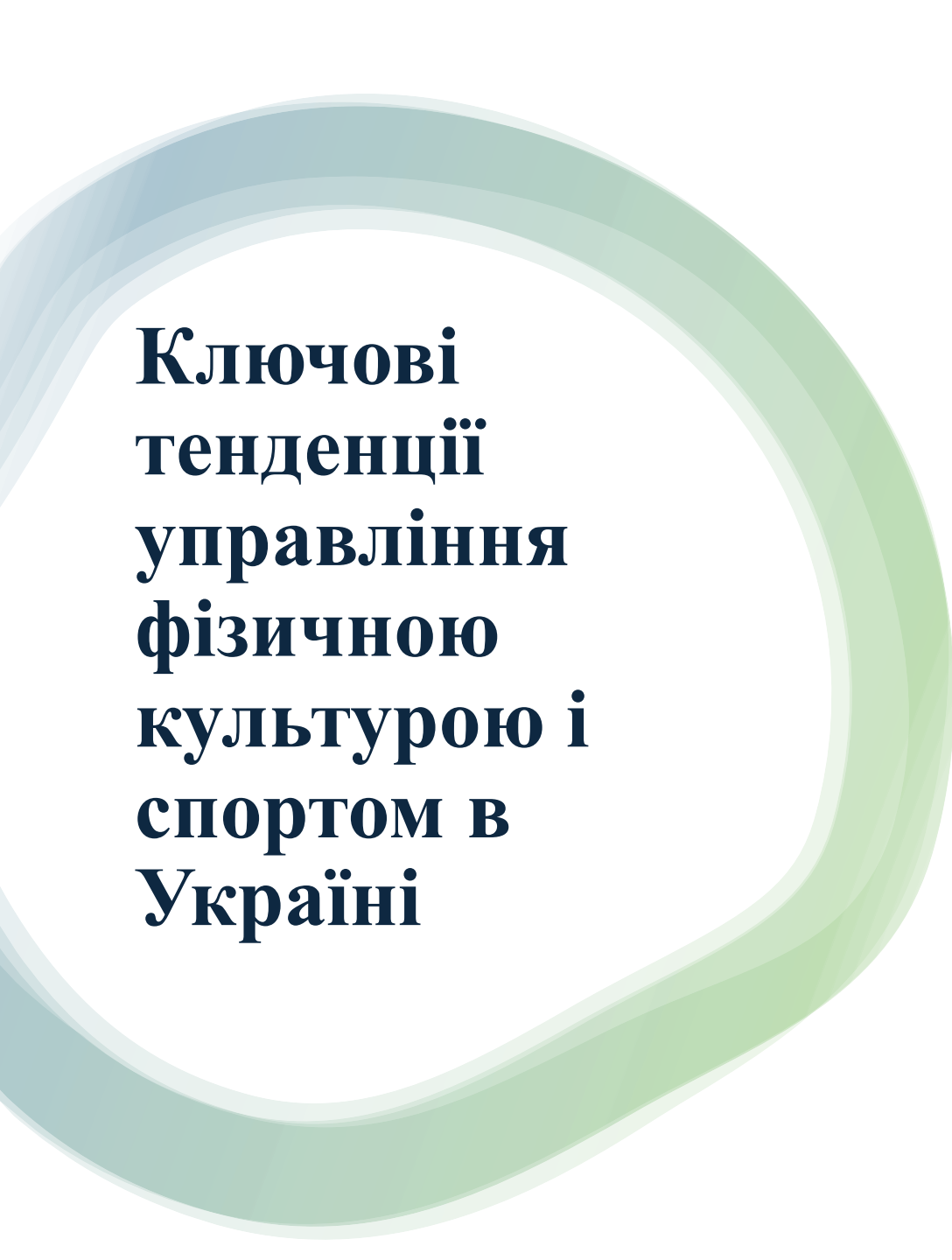
**Основні положення державної політики регулювання фізичної
культури і спорту в Україні [4;5;8]**

Назва нормативно-правового документу	Положення, категорії
Конституція України	«Обов'язок держави - захищати життя людини. Кожен має право захищати своє життя і здоров'я, життя і здоров'я інших людей від протиправних посягань». «Життя і здоров'я людини, її честь і гідність, недоторканність і безпека визнаються найвищою соціальною цінністю».
Цивільний кодекс України	«Особистими немайновими благами, які охороняються цивільним законодавством, є: здоров'я, життя; честь, гідність і ділова репутація; ім'я (найменування); авторство; свобода літературної, художньої, наукової і технічної творчості, а також інші блага, які охороняються цивільним законодавством».
Закон України «Основи законодавства України про охорону здоров'я»	Здоров'я – «стан повного фізичного, психічного і соціального благополуччя, а не тільки відсутність хвороби і фізичних вад».
Закон України «Про фізичну культуру і спорт»	Спорт – «діяльність суб'єктів сфери фізичної культури і спорту, спрямована на виявлення та уніфіковане порівняння досягнень людей у фізичній, інтелектуальній та іншій шляхом проведення спортивних змагань та відповідної підготовки до них»; Спортивна діяльність – «заходи, що здійснюються суб'єктами сфери фізичної культури і спорту для розвитку спорту».

Основні риси управління фізичною культурою і спортом в умовах глобалізації

1. Формування нових вимог до міжнародного спортивного менеджменту.
2. Здійснюється активізація комунікацій, співробітництва та координації діяльності між спортивними організаціями.
3. Швидкими темпами розвивається міжнародна трудова міграція тренерів, спортсменів в різних видах професійного спорту.
4. Запроваджуються визнані стандарти та загальні правила організації проведення світових змагань.
5. Зростає увага до проблем використання спортсменами допінгу (розширення Всесвітнього антидопінгового кодексу, Конвенція ЮНЕСКО, Конвенції Ради Європи тощо).
6. Збільшення переліку різних етичних кодексів, кодексів «чемної поведінки», правил щодо статусу та трансферу гравців, правил фінансової фейр-плей (у європейському футболі), рекомендацій міжурядових організацій, стандартів ISO та їхнє дотримання всіма спортсменами.

Ключові тенденції управління фізичною культурою і спортом в Україні

- орієнтація на світові/європейські стандарти і поступовий перехід до них;
- трансформація механізмів реалізації державної політики;
- децентралізація влади й управління;
- розвиток співпраці між національними та європейськими і світовими спортивними федераціями з метою імплементації прогресивного досвіду;
- розвиток ринку фізкультурно-спортивних та оздоровчих послуг, підвищення їхньої якості [3, с.77].

Таблиця 1.7.

Динаміка показників розвитку фізкультури і спорту в Україні [28]

№	Показники	Роки		
		2019 р.	2020 р.	2021 р.
1	Чисельність працівників у сфері фізкультури і спорту, ос.	65 837	65909	65543
2	Кількість спортивних споруд, од.	92946	92274	89046
3	Видатки всіх видів, використано коштів, млн. грн.	9,21	9,27	14,5
4	Чисельність осіб що займаються спортом, тис. ос.	970,5	963,4	902,1
5	Чисельність осіб, що охоплені фізкультурною діяльністю, млн. ос.	5,1	4,9	4,5

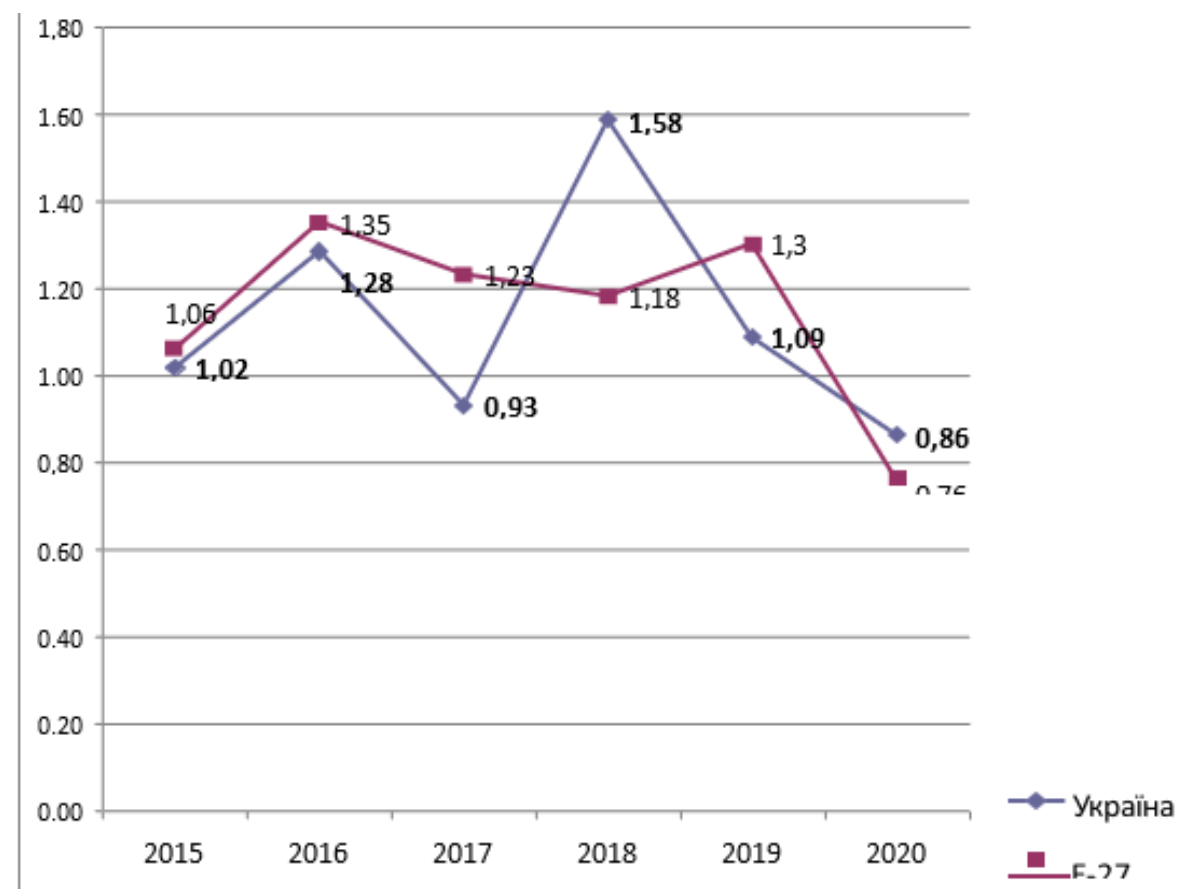

Рис. 1.5. Динаміка індексів приросту обсягів наданих послуг у сфері спорту в Україні та країнах ЄС, % до попереднього року [27]

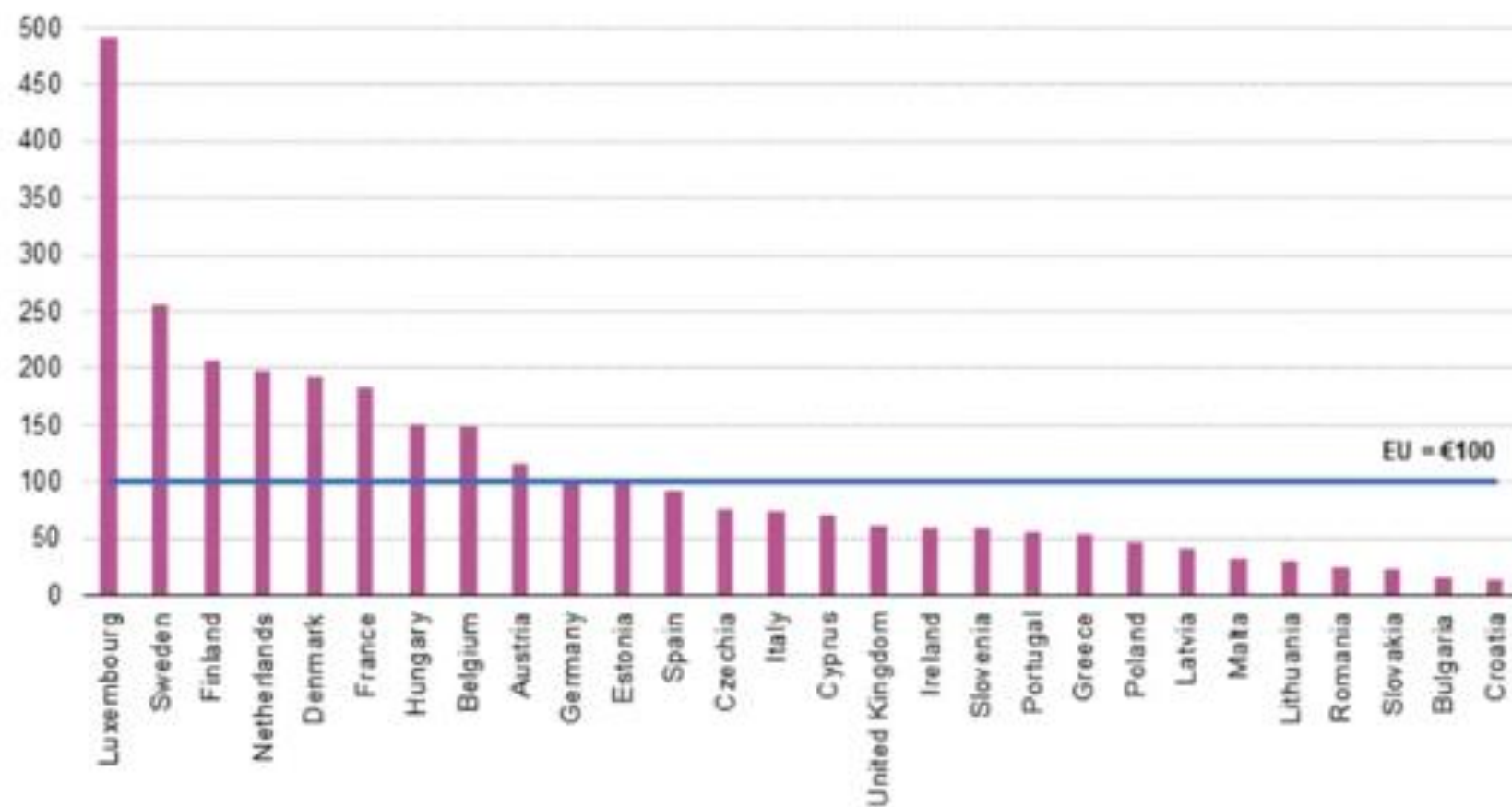

Рис. 3.6. Фінансування розвитку спорту в країнах ЄС в 2017 р., євро на особу [27]

Результати проведеного дослідження дозволили:

- визначити та обґрунтувати ключові аргументи ролі спорту в розвитку суспільства;
- узагальнити наявні спортивні програми та діяльність спортивних органів в деяких країнах ЄС та Північної Америки;
- розробити концептуальну модель управління розвитком сфери фізичної культури і спорту, суть якої полягає в тому, що для забезпечення ефективного управління розвитком сфери фізичної культури і спорту та досягнення цілей необхідно враховувати й вчасно коригувати стратегічні вектори розвитку даної сфери з урахуванням глобалізаційних викликів та провідного світового досвіду шляхом дослідження факторів зовнішнього середовища (інформаційний простір – інформаційні технології, штучний інтелект, національні особливості, соціум та його культура) та забезпечення стратегічного розвитку під впливом глобалізації.
- визнати, що найбільш суттєво процеси глобалізації в сфері управління фізичною культурою і спортом здійснюють вплив на: впровадження загальносвітових норм, правил, регламентів, стандартів в різних видах спорту; прискорення інформаційними, технологічними, інноваційними обмінами; розширення співпраці між спортивними організаціями і федераціями різних країн і обмін досвідом між ними; підвищення кваліфікаційного рівня тренерів, спортсменів, менеджерів. Зворотною стороною цього процесу є загроза втрати національної ідентичності у зв'язку з тим, що стрімко набирає обертів трудова міграція спортсменів і тренерів.

Ключові аргументи ролі спорту в розвитку суспільства:

- Здоров'я нації
- Масовий суспільний розвиток
- Соціальна інтеграція
- Економічні бонуси
- Міжнародний престиж
- Позитивний вплив на виховання молоді

**Наявні спортивні програми та спортивні органи в деяких країнах
ЄС і Північної Америки***

Спортивні програми (проекти), їхня мета	Національні (регіональні, федеральні спортивні органи)
Німеччина	
«Допомога спорту», надання фінансової підтримки спортсменам, тренерам, спортивним клубам, організаціям.	Німецький олімпійський комітет, сприяє розвитку спорту та підтримці спортивних заходів, федеральні землі та територіальні промади
Франція	
Спортивний кодекс Франції. «Великий Париж для спорту», створення спортивних об'єктів та розбудова інфраструктури	Міністерство молоді і спорту формує і реалізує загальнодержавну політику в сфері фізичної культури і спорту, регіональні федерації, громадські організації
Швеція	
«Здоровий спорт для всіх», фінансова підтримка громадянам для здійснення фізичної активності та спорту і сприяння популяризації активного способу життя серед населення. «Активні діти», популяризація фізичної активності серед дітей та молоді.	Шведський спортивний союз, громадські організації
Іспанія	
«Школа та спорт», розвиток спорту серед школярів і студентів за рахунок фінансової підтримки шкільним та університетським спортивним командам, організація спортивних заходів та змагань	Національний олімпійський комітет, громадські організації
США	
Сфера спорту є децентралізованою, програми відсутні. Але існують національні рекомендації щодо фізичної активності для різних груп населення щодо оптимального фізичного навантаження («Основні напрями фізичної активності для американців», «Здорове суспільство», «Мільйон сердець» та ін.).	Олімпійський комітет США, Національна федерація шкільних асоціацій здійснює управління розвитком шкільного та молодіжного спорту, Національна асоціація студентського спорту, Федеральна комісія з комерційних ігор та спорту відповідає за контроль за рекламою, агентською діяльністю і фінансовою прозорістю в спорті, NBA, NHL.
Канада	
Організація публічного адміністрування спорту та фізичної культури розробляє рекомендації з фізичної активності, окремо для дітей і підлітків	Канадський олімпійський комітет, громадські організації

*Складено автором самостійно

Оскільки Україна є країною кандидатом на вступ до ЄС і прагне стати дійсним його членом у найближчій перспективі (до 2030 р.), то вона має дотримуватися європейських норм і стандартів, у тому числі тих, які регулюють сферу фізичної культури і спорту. На практиці це означає, що державним органам слід терміново розробити «дорожню карту» розвитку фізичної культури і спорту, яка максимально відповідає завданням і напрямкам, що містить «Біла книга Європейсько Союзу».

Рис.3.12. Концептуальна модель управління розвитком сфери фізичної культури і спорту в умовах глобалізації та сучасних викликів*

*складено автором

Висновки

1. Проведено дослідження управління фізичною культурою і спортом в умовах глобалізації, визначені тенденції й стратегічні цілі, що дозволяють дійти висновку: існуючі національні і міжнародна система фізкультури і спорту знаходяться в постійному динамічному розвитку і трансформуються під впливом багатьох факторів, у тому числі й глобалізаційних.
2. Відзначено, що тренд на підтримку здорового способу життя сформувався у світі протягом останніх 15-20 років під впливом багатьох чинників, зокрема, розвиток сучасних технологій, зростання добробуту населення, усвідомленості та його обізнаності про переваги здорового способу життя, популяризація фізичної форми та привабливої зовнішності.
3. Серед найбільш негативних наслідків глобалізації в останні роки під час глобальної пандемії та військових дій в Україні є виникнення принципово нових проблем - погіршення логістичних шляхів, ускладнення та сповільнення виробничих процесів, погіршення екологічних систем, психічного та фізичного стану здоров'я населення. Відзначено необхідність міжнародного регулювання, координації й співробітництва у сфері фізичної культури і спорту.
4. Оцінка досвіду управління сферою фізичної культури і спорту в країнах ЄС дозволила визначити та обґрунтувати можливості його імплементації в Україні.
5. Розроблено концептуальну модель управління розвитком сфери фізичної культури і спорту в умовах глобалізації суть якої полягає в тому, що для забезпечення ефективного управління розвитком сфери фізичної культури і спорту та досягнення цілей необхідно враховувати й вчасно коригувати стратегічні вектори розвитку даної сфери з урахуванням глобалізаційних викликів та провідного світового досвіду шляхом дослідження факторів зовнішнього середовища та забезпечення стратегічного розвитку.

A watercolor illustration of various sports equipment arranged in a circular pattern around a central white circle. The items include a purple tennis racket, a blue tennis racket, a red and orange soccer ball, a yellow basketball, a black and white soccer ball, a green tennis ball, a brown and white tennis racket, a red and white tennis racket, and a red and white tennis racket. The background is a light gray with a subtle pattern.

**Дякую
за
увагу**